

Sygn. akt V CZ 15/15

POSTANOWIENIE

Dnia 29 kwietnia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz (przewodniczący)

SSN Irena Gromska-Szuster

SSN Wojciech Katner (sprawozdawca)

w sprawie z wniosku T.Ż.

przy uczestnictwie U. K., M. N. i B. N.

o dział spadku,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 29 kwietnia 2015 r.,

zażalenia uczestniczki postępowania B. N.

na postanowienie Sądu Okręgowego w B.

z dnia 13 października 2014 r.,

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 13 października 2014 r. Sąd Okręgowy w B. odrzucił skargę kasacyjną uczestniczki B. N. na postanowienie Sądu Okręgowego w B. z dnia 10 czerwca 2014 r., którym sprostowane zostało w zaskarżonym postanowieniu oznaczenie strony przez dopisanie jako uczestniczki B. N. oraz oddalona została apelacja uczestników U. K., M. N. i B. N. od postanowienia wstępnego Sądu Rejonowego w C. z dnia 16 stycznia 2014 r. Odrzucenie skargi nastąpiło ze względu na wartość przedmiotu zaskarżenia określoną przez skarżącą na kwotę 116 720 złotych, tzn. zbyt niską do wniesienia skargi kasacyjnej według art. 519¹ § 4 k.p.c.

W zażaleniu uczestniczka zarzuciła zaskarżonemu postanowieniu naruszenie art. 519¹ § 4 pkt 4 k.p.c. przez jego niezasadne zastosowanie i błędne przyjęcie, że orzeczenie zaskarżone skargą kasacyjną dotyczy działu spadku; art. 318 § 1 w związku z art. 13 § 2 k.p.c. oraz art. 398² § 1 k.p.c. przez błędne przyjęcie, że postanowienie wstępne dotyczące kwestii istnienia zapisu wydane w toku postępowania o dział spadku nie podlega regułom dopuszczalności skargi kasacyjnej, przewidzianym w procesie, lecz w postępowaniu nieprocesowym. Skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W uzasadnieniu zażalenia pełnomocnik uczestniczki przyznaje, że w niniejszej sprawie przedmiotem postanowienia wstępnego była nie tyle sama kwestia istnienia zapisu na rzecz uczestniczki B. N., co żądanie jego wykonania, natomiast ustalenie przez Sąd, iż sam zapis nie istnieje „stanowi *de facto* oddalenie żądania wykonania zapisu”. Dalej stwierdza się, że „żądania ustalenia istnienia zapisu i jego wykonania stanowią odpowiednio żądanie ustalenia i zasądzenia, a zatem typowe żądania, które można sformułować w procesie. Postanowienie wstępne w tej kwestii, wydane na podstawie art. 318 w związku z art. 13 § 2 k.p.c. stanowi zatem samodzielne rozstrzygnięcie o żądaniach, które gdyby nie toczyło się postępowanie działowe, mogłyby być przedmiotem procesu, nie zaś postępowania nieprocesowego”.

Przywołanym stwierdzeniom należy przyznać rację, włącznie ze wskazanym postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 28 marca 2012 r., V CSK 175/11,

(nie publ.), jednakże rozpoznawana sprawa ma za przedmiot dział spadku, a postanowienie wstępne byłoby samodzielny rozstrzygnięciem o żądaniach, „które gdyby nie toczyło się postępowanie działowe, mogłoby być przedmiotem procesu”, jak podnosi uczestniczka. Stosownie więc do jej argumentacji rozpoznawana sprawa pozostaje w kręgu postępowania nieprocesowego. Trafnie stwierdził Sąd Okręgowy w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia, że jakkolwiek spór dotyczący istnienia zapisu, jest rozstrzygany co do zasady w procesie, to jednak na podstawie art. 686 w związku z art. 318 § 1 i art. 13 § 2 k.p.c., w tym przedmiocie wydane zostało postanowienie wstępne w ramach postępowania o dział spadku, to nie można przyjąć, iż spór w tym zakresie zachował swoją odrębność w stosunku do postępowania działowego. Zasadnie więc Sąd Okręgowy odrzucił skargę kasacyjną ze względu na zbyt niską wartość przedmiotu zaskarżenia, gdyż dotyczył jej art. 519¹ § 4 pkt 4 k.p.c., a nie art. 398² k.p.c., jak twierdziła uczestniczka w uzasadnieniu zażalenia. Jeżeli jej sprawa miałaby zostać prowadzona w postępowaniu procesowym, jako roszczenie windykacyjne, to w ramach właściwego postępowania, o którym jest mowa w uzasadnieniu zażalenia, a nie w postępowaniu w niniejszej sprawie, objętej postępowaniem nieprocesowym.

Mając to na uwadze należało na podstawie art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. orzec jak w postanowieniu.